

Cezar Petrescu
FRAM, URSUL POLAR

ANDREAS PRINT

Romancier, nuvelist, traducător și gazetar, **Cezar Petrescu** s-a născut la **1 decembrie 1892**, în județul Iași (Hodora-Cotnari). Două clase primare le face acasă, celelalte, la Roman. Urmează liceul la Iași, iar în 1915 obține licența în drept. Este cunoscut ca unul dintre cei mai de seamă gazetari ai epocii sale. Activează ca redactor la *Adevărul*, *Dimineța*, *Bucovina*, *Țara nouă*, *Voința*, *Cuvântul* ș.a.; fondator și codirector al revistei social-politice și culturale *Hiena*. Debutează în 1922 cu *Scrisorile unui răzeș*. Consacrarea ca scriitor i-o aduce însă romanul *Întunecare* (1927-1928). Opera sa este variată și cuprinde: nuvele, romane, piese de teatru, literatură pentru copii, dar și studii, note de călătorie, memorialistică. În 1931 i se decernează Premiul Național pentru Literatură. Premiul de Stat pentru dramaturgie i se conferă în 1952. Devine membru al Academiei Române în 1955. Dintre cele mai cunoscute scrieri: *Calea Victoriei* (1930); *Comoara regelui Dromichet* (1931); *Plecat fără adresă* (1932); *Duminica orbului* (1934); *Noi vrem pământ* (1938); *Ochii strigoiului* (1942); *1907* (1935-1943); *Războiul lui Ion Săracu* (1946), *Tapirul* (1946-1947) ș.a. A creat o reconstituire (romanțată) a vieții lui Eminescu în trilogia *Luceafarul*, *Nirvana*, *Carmen saeculare* (1935-1938). Din literatura pentru copii, se remarcă prin succesul la publicul cititor: *Pif-Paf-Puf* (1930); *Fram, ursul polar* (1932); *Omul de zăpadă*, *Neghiniță* (1945). A tradus din H. Balzac, M. Gorki, L.N. Tolstoi. A rămas în istoria literaturii române ca un autor care a îmbinat tradițiile și specificul național cu stilul narativ modern. La **9 martie 1961**, la București, se stinge din viață.

01.12.1982 – 09.03.1961

Cezar Petrescu

FRAM

URSUL POLAR

ROMAN PENTRU COPII

Ilustrații de
N.N. TONITZA

ANDREAS PRINT

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PETRESCU, CEZAR

Fram, ursul polar / Cezar Petrescu - București: Andreas
Print, 2016

ISBN 978-606-765-000-6

DIFUZOR EXCLUSIV:
AGENȚIA DE DIFUZARE DE CARTE
IVO PRINT
ivo_print@yahoo.com
www.editura-andreas.ro
Tel.: 0729.075.680

Imaginile din interiorul cărții, semnate de N.N. Tonitza, sunt preluate din ediția princeps a romanului „Fram, ursul polar“, de Cezar Petrescu, apărută la Editura ziarului Curentul, București, 1932.

© Editura **ANDREAS** PRINT, București

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii. Nicio parte din lucrare nu poate fi reprodușă, stocată și retransmisă sub formă tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

Corectură: Laura Ivona Dumitru
Tehnoredactare și copertă: Gheorghe DUMITRU
Imagine copertă: Diana Pandelea

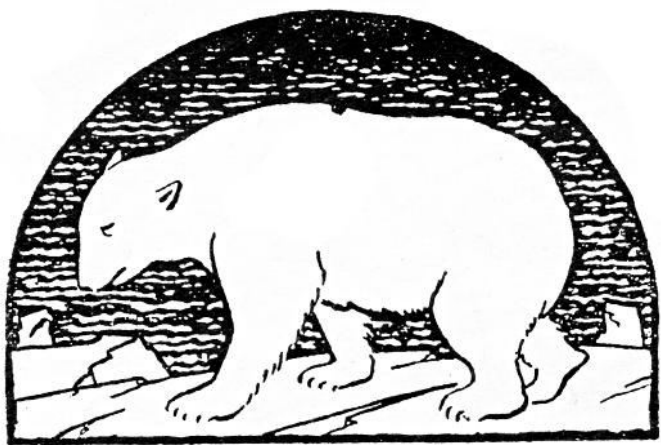
Bun de tipar: 02.12.2015; Coli tipar: 14; Format: Z₆ (16/54x84 cm);

Tiraj: 1.500 ex; Preț: 8 lei

Lucrare apărută cu acordul COPYRO – Societate de Gestiune
Colectivă a Drepturilor de Autor

CUPRINS

- I. O reprezentație de adio la Circul Struțki, în iarna
anului 1924 / 7
- II. Fram face nazuri / 18
- III. După ce a plecat ciroul / 33
- IV. În Arca lui Noe / 44
- V. Fram s-a născut departe, în ghețurile polare / 52
- VI. Omul, câinele și pușca / 61
- VII. „Numele tău va fi Fram“ / 73
- VIII. Îndărăt, spre Oceanul Polar / 82
- IX. În ostrovul pustiu de la capătul pământului / 95
- X. Cea dintâi întâlnire / 104
- XI. Bufonul Oceanului Polar / 118
- XII. Prietenii lui Fram din orașele îndepărtate nu l-au uitat / 130
- XIII. Un prieten mic, în noaptea polară / 162
- XVI. Fram se leapădă singur de micul lui prieten / 174
- XV. Nanuc / 192
- XVI. Sfârșitul / 210

I.

O reprezentație de adio la Circul Struțki în iarna anului 1924

Tigrii intrau în arenă unul câte unul.
Pasul lor era mlădios pe nisip. Moale, catifelat, fără zgomot.

Nu ridicau nici în dreapta, nici în stânga ochii lor mari, galbeni, de sticlă.

După gratii, mulțimea din staluri, privea cu răsuflarea înfiorată de teamă și de plăcere.

Dar pentru tigrii de Bengal, nu se afla pe lume această mulțime. Nu merita nici o privire. Pentru dâșii, acum, o singură făptură omenească era. Femeia din mijlocul arenei, înfășurată în rochia cu solzi aurii și cu pietre sclipitoare.

Ochii ei luceau tot așa de arzători ca ochii tigrilor. Numai că ochii verzi ai femeii erau poruncitori și neîndurați; pe când în ochii fiarelor se citea o mare supunere și istovire.

Privirile lor se căutau, se așteptau, se întâlneau.

Era destul atât ca să se înțeleagă.

Ochii femeii străpungeau: ochii fiarelor coborau în pământ.

În mâna întinsă se legăna un bici cu canaf de mătase. Vârful biciului arăta locul fiecăruia:

– Tu aici!.. Tu dincoace!.. Tu dincolo!

Iar tigrii își luau locul știut fără împotrivire, înaintând cu pașii lor de gumă, balansându-și cozile grele și lungi.

Șase mingi uriașe de lemn, deoparte. Șase, de cealaltă parte.

Tigrul pipăia cu laba rotundul lemnului. Se înălța cu o zvâcnire ușoară și lină. Se așeza ca o pisică pe vârful unui stâlp de poartă. Pe urmă aștepta rândul celorlalți. Căscă. Își zburlea mustățile țepoase: arăta cerul gurii și colții.

În inima privitorilor tremura un fior. În mintea lor stăruia mereu un gând. Toți știau că într-o singură clipă, dinții aceia tăioși și puternici, labele cu gheare de fier ar putea sfâșia ca pe-un pui de vrabie femeia cu rochia de solzi aurii și de pietre. Dar *Miss Elian* surâdea. Așa o chema. *Miss Elian*, surâdea nepăsătoare. În mijlocul sălbăticiunilor se afla singură. Fără nici o armă. Numai cu un bici cu șfichi de mătase și cu privirea ei. Numai cu atât prefăcea doi-

sprezece tigri cruzi de Bengal în douăsprezece pisici blânde și ascultătoare.

– Toată puterea împlânzitorilor e în ochi! vorbi un domn bătrân din lojă, chiar în fața gratiilor, către nepoțica de-alături. Dacă privirea slăbește o singură dată, dacă tigrii simt că dresorul se gândește în altă parte sau că îl prinde frica, atunci toți se năpustesc și...

– Eu mă tem. Nu vreau să vorbești așa... Mă tem! șopti copila strângându-se de brațul bunicului.

– Ssst! Liniște...

Toți au tăcut. Copila cu paltonașul alb de blană și cu bucele bălane, s-a încleștat mai strâns lângă domnul bătrân. Își aude ticăitul mărunț al inimii.

Cei doisprezece tigri de Bengal, așezați pe mingile de lemn, așteptau acum porunca din ochii femeii.

De sus, din vârful cortului de pânză, lumina electrică se revârsa orbitoare. Două mii de oameni înghesuiți cot la cot, nu se clinteau, împietriți. Era o mulțime foarte amestecată. Săraci și bogați, bătrâni și femei, părinți și copii, slugi și stăpâni. Îi despărțeau numai rândurile de bănci și prețul biletelor. Unii sus, în picioare, la galerie; alții jos de tot, de jur împrejurul gratiilor, pe fotoliile îmbrăcate cu pluș roșu. Toți uitaseră grijile de acasă; necazurile și mulțumirile lor mărunte de toată ziua. Copiii nu se mai gândeau la lecții și la bomboanele de ciocolată; la caii de lemn, la păpușile care dau ochii peste cap și au o muzicuță în piept. Bătrânii nu se mai gândeau la boală și la pensie; săracii la pâinea care s-a scumpit și bogații la automobilele care-i așteaptă afară.

Toți au uitat tot.

Nu-i mai deosebește nimic unul de altul. Acum privesc ca unul și un singur om. Pe stradă se temeau de lătratul neașteptat al unui câțel cu coada bârligată. Acasă, tresăreau

noaptea sperieți când trosnea o mobilă sau când se ivea de sub dulap un șoricel cu ochii de mărgele negre. Aici luau parte la ceva minunat și rar. Douăsprezece fiare sălbatice, îmblânzindu-se și ascultând de privirea unei femei, de pocnetul unui bici de mătase.

Nu se mai auzi nici un fâșăit de program, nici un glas, nici un scârțâit de scaun, nici o tuse.

„Miss Elian prezintă pentru ultima oară cei doisprezece tigri de Bengal.“

Așa spunea programul.

Era reprezentația din urmă.

Măine circul își va strânge cortul. Toate animalele vor pleca în trenul cu vagoane albe, în alte orașe ale lumii. Poate nu se vor mai întoarce niciodată. Va rămâne în urma lor un loc gol, urât și trist.

Oamenii se vor împrăștia la grijile cele posomorâte. Copiii la lecții și la animalele fără viață, de lemn vopsit și de pâslă. Părinții la necazuri. Slugile la ocară stăpânilor. Viața are să fie din nou fără nici o minune; o zi la fel cu ziua cealaltă.

Din nou au să uite că mai sunt pe lume vietăți de-o frumusețe sălbatică și fără seamăn; cu blana de catifea, cu ochii de sticlă, cu saltul arcuit ca piatra zvârlită din praștie. Din nou au să tresară speriați când latră într-o curte un câțel cu coada bârligată sau când fuge prin casă un șoricel ca o jucărie cu resort. De aceea s-au mai adunat cu toții încă odată, să vadă cele două minuni ale Circului Struțki:

